Dosarul:nr.2ac-680/22 Judecător: Ojoga Andrei
2-21188396-02-2ac-18102022

D E C I Z I E

24 octombrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele completului, judecătorul Anton Marina

Judecătorii Panov Ana și Cojocaru Olga

Grefier Pîntea Irina

examinând în ședință publică apelurile declarate de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iulie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ,,Lady" S.R.L către ,,Premium Villas" S.R.L privind încasarea datoriei, penalității de întârziere,

c o n s t a t ă:

La data de 21 decembrie 2021, ,,Lady" S.R.L s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ,,Premium Villas" S.R.L privind încasarea datoriei în sumă de 366 229,29 lei, penalității de întârziere în sumă de 252 260,09 lei pentru perioada 14 noiembrie 2020-03 decembrie 2021.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 01 mai 2020, ,,Lady" S.R.L în calitatea de executor reprezentat de directorul Ion Șchendrea și ,,Premium Villas" S.R.L în calitate de client, reprezentant de directorul Ana-Maria Carauș au încheiat contractul nr.24/2020 de reparație, deservire tehnică și vânzare-cumpărare a pieselor, materialelor auto de schimb pentru mijloacele de transport (contract de prestare a serviciilor de reparație auto).

Menționează că potrivit actelor lucrărilor îndeplinite nr. 000001179 din 30 august 2021, nr.000000986 din 25 august 2020, nr.000001037 din 13 noiembrie 2020, nr.000000833 din 13 noiembrie 2020, ,,Lady" S.R.L a executat, iar ,,Premium Villas" S.R.L în calitate de client (beneficiar) a primit volumul de lucrări efectuate pentru reparația mijloacelor de transport, în care sunt indicate lucrările efectuate, piesele (materialele) utilizate și costul acestora, iar la rubrica obiecții la lucrările efectuate beneficiarul ,,Premium Villas" S.R.L a indicat că nu sunt, a confirmat prestarea serviciilor prin semnătură și ștampila întreprinderii aplicate pe actele de lucrare îndeplinite în parte.

Relevă că potrivit pct.2.5. din contractul nr.24/2020, care prevede că „finisarea lucrărilor se confirmă prin actul lucrărilor îndeplinite și factura fiscală" și pct.2.6. care

prevede că „confirmarea luării în primire a lucrărilor efectuate este semnătura clientului în actul lucrărilor îndeplinite și factura fiscală”, la data de 09 august 2 2021, 30 august 2021, tot pe 30 august 2021, 13 noiembrie 2020, tot pe 13 noiembrie 2020, tot pe 13 noiembrie 2020 de către executorul S.R.L Lady către „Premium Villas” S.R.L au fost eliberate următoarele facturi fiscale cu seria și nr. EAA 006434259, AAK 1306384, AAK 1306385, AAK 1305658, AAK 1305657, AAK 1305655, fapt care au fost semnate și ridicate de către S.R.L „Premium Villas”.

Conform pct.3.3. din contractul nr.24/2020, clientul s-a obligat să achite în termen de trei zile calendaristice suma indicată în facturile fiscale pentru lucrările efectuate.

Susține că în vederea reînnoirii și restabilirii relațiilor bunei colaborări, deoarece „Premium Villas” S.R.L nu și-a onorat angajamentul asumat conform contractului, la data de 12 iulie 2021 reclamanta a expediat în adresa „Premium Villas” S.R.L o notificare prin poșta Moldovei cu scrisoare recomandată, potrivit căreia s-a adus la cunoștință debitorului faptul existenței unei datorii care nu a fost stinsă potrivit angajamentului asumat, s-a solicitat achitarea datoriei existente în termen de 5 zile calendaristice, în caz contrar se va adresa în instanța de judecată în vederea încasării silite a datoriei, a penalității în mărime de 0,2% pentru fiecare zi calendaristică de întârziere, cheltuielilor de judecată (taxa de stat și asistența juridică).

Indică că la data de 02 decembrie 2021, potrivit actului de verificare a achitărilor reciproce între reclamantul (creditor) „Lady” S.R.L și pârâta (debitor) S.R.L „Premium Villas”, în baza contractului nr.24/2020 din 1 mai 2020, se atestă datorie de către „Premium Villas” S.R.L în favoarea „Lady” S.R.L în mărime de 366 229,29 lei.

Potrivit pct.4.19 din contractul nr.24/2020 din 01 mai 2020, părțile poartă responsabilitate pentru încălcarea condițiilor contractuale. Sancțiunile de penalitate se prezintă în formă scrisă.

În conformitate cu pct.4.20 din contract, pentru refuzul neîntemeiat sau eschivarea de la achitarea serviciilor prestate, clientul va plăti executorului o penalitate de 0,2% din suma pe care a refuzat sau s-a eschivat să o achite pentru fiecare zi calendaristică de întârziere, pentru client după expirarea a 5 zile bancare din data prezentării conturilor de plată.

Consideră de către pârât au fost încălcate prevederile contractuale privind termenul de plată, motiv pentru care s-a calculat o penalitate pentru perioada 14 noiembrie 2020- 03 decembrie 2021 în sumă de 252 260,09 lei.

Solicită reclamanta încasarea datoriei în mărime de 366 229,29 lei, penalității în mărime de 252 260,09 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iulie 2022, acțiunea a fost admisă parțial, cu încasarea de la „Premium Villas” S.R.L în beneficiul „Lady” S.R.L a datoriei în sumă de 366 229,29 lei, cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei, taxei de stat în sumă de 10 986,87 lei, în rest pretențiile au fost respinse.

Nefiind de acord parțial cu hotărârea instanței, la data de 26 iulie 2022, avocatul Chistruga Dmitri în interesele apelantei „Lady” S.R.L a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea parțială a acesteia, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea apelului declarat reprezentantul apelante „Lady” S.R.L a reiterat motivele invocate în cererea de chemare în judecată, suplimentar a indicat că nu este de acord parțial cu hotărârea primei instanțe, în partea respingerii cerinței privind încasarea penalității de

întârziere și în partea respingerii parțiale a cerinței privind compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat, dat fiind emisă în această parte cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, fără elucidarea pe deplin a circumstanțelor importante ale cauzei, concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, motiv pentru care o consideră neîntemeiată, pasibilă de a fi casată în partea contestată.

Menționează că potrivit actelor lucrărilor îndeplinite nr. 000001179 din 30 august 2021, nr. 000000986 din 25 august 2020, nr.000001037 din 13 noiembrie 2020, nr.000000833 din 13 noiembrie 2020, ,,Lady" S.R.L a executat, iar ,,Premium Villas" S.R.L în calitate de client (beneficiar) a primit volumul de lucrări efectuate pentru reparația mijloacelor de transport, în care sunt indicate lucrările efectuate, piesele (materialele) utilizate și costul acestora, iar la rubrica obiecții la lucrările efectuate beneficiarul ,,Premium Villas" S.R.L a indicat că nu sunt, a confirmat prestarea serviciilor prin semnătură și ștampila întreprinderii aplicate pe actele de lucrare îndeplinite în parte.

Relevă că potrivit pct.2.5. din contractul nr.24/2020, care prevede că „finisarea lucrărilor se confirmă prin actul lucrărilor îndeplinite și factura fiscală" și pct.2.6. care prevede că „confirmarea luării în primire a lucrărilor efectuate este semnătura clientului în actul lucrărilor îndeplinite și factura fiscală", la data de 09 august 2 2021, 30 august 2021, tot pe 30 august 2021, 13 noiembrie 2020, tot pe 13 noiembrie 2020, tot pe 13 noiembrie 2020 de către executorul ,,Lady" S.R.L către ,,Premium Villas" S.R.L au fost eliberate următoarele facturi fiscale cu seria și nr.EAA 006434259, AAK 1306384, AAK 1306385, AAK 1305658, AAK 1305657, AAK 1305655, fapt care au fost semnate și ridicate de către S.R.L ,,Premium Villas".

Susține că în vederea reînnoirii și restabilirii relațiilor bunei colaborări, deoarece ,,Premium Villas" S.R.L nu și-a onorat angajamentul asumat conform contractului, la data de 12 iulie 2021 reclamanta a expediat în adresa ,,Premium Villas" S.R.L o notificare prin poșta Moldovei cu scrisoare recomandată, potrivit căreia s-a adus la cunoștință debitorului faptul existenței unei datorii care nu a fost stinsă potrivit angajamentului asumat, s-a solicitat achitarea datoriei existente în termen de 5 zile calendaristice, în caz contrar se va adresa în instanța de judecată în vederea încasării silite a datoriei, a penalității în mărime de 0,2% pentru fiecare zi calendaristică de întârziere.

Astfel, dat fiind că ,,Premium Villas" S.R.L a încălcat prevederile contractuale privind termenul de plată, apelanta ,,Lady" S.R.L a calculat o penalitate în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere calculată lunar din suma restantă pentru perioada 14 noiembrie 2020-03 decembrie 2021, care la caz constituie 252 260,09 lei.

Prin urmare, prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia respingerii cerinței de încasare a penalității de întârziere.

La data de 26 iulie 2022, avocatul Leșan Nicolae în interesele apelantei S.R.L ,,Premium Villas", a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea apelului reprezentantul apelantei a indicat că nu este de acord parțial cu hotărârea instanței de fond, în partea admiterii pretențiilor, dat fiind emisă în această parte cu aplicarea și interpretarea eronată normelor de drept material și procedural, motiv pentru care consideră neîntemeiată, pasibilă de a fi casată cu remiterea acesteia la rejudecare.

Susține că prima instanță a examinat cauza în lipsa S.R.L ,,Premium Villas", deși

potrivit cererii depuse ultima a solicitat amânarea cauzei, caz în care pârât a fost lipsit de dreptul la un proces echitabil, garanta de art.6 paragraful 1 CEDO.

Consideră că instanța de fond contrar procedurii a constatat despre posibilitatea examinării litigiului în lipsa părții pârâte, favorizând astfel partea reclamantă, încălcând principiul legalității și contradictorialității.

Reprezentantul apelantei/intimatei „Lady" S.R.L, avocatul Chistruga Dmitrii în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel formulate de „Lady" S.R.L în sensul formulat, respingerea cererii de apel depuse de S.R.L "Premium Villas".

Apelanta, S.R.L "Premium Villas", în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, deși a fost citată legal privind locul, data și ora examinării cauzei, din care considerente, în temeiul art.379 alin.(1) CPC, Colegiul a dispus examinarea cauzei în absența acesteia.

Studiind cererile de apel în cumul cu materialele cauzei, Colegiul consideră apelul declarat de „Lady" S.R.L, întemeiat și care urmează a fi admis, iar apelul declarat de „Premium Villas" S.R.L neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.385 lit.c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.9 alin.(1) și (2) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

(2) Drepturile și obligațiile civile apar:

a) din ***contracte*** și din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției

drepturilor și obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi și obligații;

d) în urma creării și dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

În conformitate cu art.10 alin.(1) și (2) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Potrivit art.11 alin.(1)-(2) din Codul civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Conform art.16 alin.(1) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a ***penalității***;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În conformitate cu art.774 alin.(1) din Codul Civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art.775 alin.(1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În temeiul art.776 din Codul civil, obligațiile se nasc din ***contract***, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art.858 alin.(1)-(2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit art.1108 alin.(1) din Codul civil, prin ***contractul de vânzare-cumpărare***, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Conform prevederilor art. 1375 alin.(1)-(2) din Codul civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită. (2) Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

Conform art.901 alin.(1) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) ***să ceară executarea silită a obligației;***

b) să suspende executarea obligației corelative;

c) să reducă obligația sa corelativă;

d) să recurgă la rezoluțiunea contractului;

e) ***să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare***;

f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

În corespundere cu art.912 alin.(1) din Codul civil, creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.

Potrivit art.947 alin.(1)-(3) din Codul civil, ***clauza penală*** este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă.

(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

În temeiul art.9 alin.(1) CPC instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Din probatoriul administrat în speță, instanța de apel a stabilit că la data de 01 mai 2020 între S.R.L ,,Lady" (executor) și ,,Premium Villas" S.R.L (client) a fost încheiat ***contractul nr.24/2020 de reparație***, deservire tehnică ***și vânzare-cumpărare*** a pieselor, materialelor auto de schimb pentru mijloacele de transport (f.d.13-18).

Conform pct.1.1 și 1.2 din contract, executorul se obligă la cererea clientului contra plată, să efectueze cu forțele proprii reparația și deservirea tehnică a mijloacelor de transport, ce aparțin clientului, în ordinea și condițiile prevăzute de prezentul contract. Executorul la cererea clientului furnizează acestuia din urmă piese și materiale auto, precum și prestează alte servicii cu plată, asociate cu reparația și deservirea tehnică a mijloacelor de transport.

În conformitate cu pct.2.10 din contract, la finisarea lucrărilor executorul informează imediat clientul, în același timp prezintă contul către plată la serviciile de reparație prestate sau actul lucrărilor efectuate și factura fiscală. Data finisării lucrărilor este data prezentării de către executor a conturilor către plată sau actul lucrărilor efectuate și factura fiscală.

Conform pct.3.1-3.3 din contract, costul lucrărilor de reparație și deservire tehnică a

mijloacelor de transport, sunt determinate în conformitate cu prețurile curente ale executorului, Plata finală se efectuează la finisarea lucrărilor în baza prezentării de către executor a conturilor către plată sau actul lucrărilor efectuate unde este indicat lucrul efectuat și prețul. În costul lucrărilor sunt incluse toate cheltuielile executorului ce țin de executarea obligațiunilor prezentului contract, inclusiv prețul materialelor executorului. Astfel clientul se obligă în termen de 3 zile calendaristice din data prezentării contului către plată sau a facturii fiscale să achite pe contul curent al executorului suma pentru lucrările efectuate, ținând cont de avansul achitat, sau achitarea în numerar în contabilitatea executorului.

În temeiul pct.4.8 din contract părțile au stabilit că clientul este obligat să achite serviciile prestate de executor în mărime și termenii prevăzuți în capitolul III al prezentului contract.

Potrivit pct.4.9 din contract, în cazul rezilierii contractului înainte de termen, indiferent de cauzele rezilierii, la finisarea termenului de valabilitate a prezentului contract, clientul este obligat să achite executorului lucrările executate în fapt.

Totodată, actele cauzei denotă onorarea de către ,,Lady" S.R.L a obligațiilor asumate prin contractul nr.24/2020 din 01 mai 2020 de executare a reparației și deservirii tehnice a mijloacelor de transport ce aparțin ,,Premium Villas" S.R.L fapt ce se confirmă prin actele lucrărilor îndeplinite din 25 august 2020, 13 noiembrie 2020, 30 august 2021 (f.d.19-20, 23, 24, 25-26) și facturile fiscale din 09 august 2021, 30 august 2021, 13 noiembrie 2020 (f.d.27, 28, 29, 31, 31, 32), acte contrasemnate de ambele părți.

Potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce între părți, datoria ,,Premium Villas" S.R.L față de ,,Lady" S.R.L la data de 02 decembrie 2021 constituia 366 229,29 lei (f.d.35).

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 12 iulie 2021, ,,Lady" S.R.L a expediat în adresa pârâtei o notificare potrivit căreia a solicitat achitarea datoriei în mărime de 292 326,26 lei, în termen de 5 zile calendaristice din momentul recepționării notificării (f.d.33), care deși a fost recepționată la 13 iulie 2021 (f.d.34), a fost lăsată fără răspuns și executare motiv pentru care reclamanta s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

La data de 21 decembrie 2021, ,,Lady" S.R.L s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ,,Premium Villas" S.R.L privind încasarea datoriei în sumă de 366 229,29 lei, penalității de întârziere în sumă de 252 260,09 lei pentru perioada 14 noiembrie 2020-03 decembrie 2021.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia, admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței, la data de 18 noiembrie 2021, Curmei Ion a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea parțială a acesteia, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una parțial neîntemeiată.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererile de apel, Colegiul constată că soluția a fost dată de către instanța de fond fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

Astfel, în condițiile în care s-a constatat faptul existenței raportului obligațional între „Lady” S.R.L și S.R.L „Premium Villas”, or, reclamanta apelantă „Lady” S.R.L a prestat intimatei servicii de reparație și deservire tehnică a automobilelor ce aparțin părții pârâte, S.R.L „Premium Villas”, fapt ce se confirmă prin actele lucrărilor îndeplinite din 25 august 2020, 13 noiembrie 2020, 30 august 2021 (f.d.19-20, 23, 24, 25-26) și facturile fiscale din 09 august 2021, 30 august 2021, 13 noiembrie 2020 (f.d.27, 28, 29, 31, 31, 32), acte contrasemnate de ambele părți, potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce între părți, datoria „Premium Villas” S.R.L față de „Lady” S.R.L la data de 02 decembrie 2021 constituie 366 229,29 lei (f.d.35), care nu a fost stinsă în pofida somației expediate în adresa acesteia, este justificată legal soluția instanței de fond de admitere a pretenției privind încasarea datoriei în sumă de 366 229,29 lei.

Totodată, contrar aserțiunilor instanței de fond, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată și solicitarea de încasare a penalității de întârziere în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere (14 noiembrie 2020-03 decembrie 2021) - 252 260,09 lei, în condițiile în care între părți a fost instituit un raport juridic contractual bilateral, care să prevadă o clauză penală, intimata „Premium Villas” S.R.L s-a aflat în întârziere de plată.

Conform art.934 alin.(1) din Codul civil, ***creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației***, cu excepția cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată.

Potrivit art.947 alin.(1)-(3) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă.

(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

În sensul normelor legale sus-citate este de înțeles că clauza penală constituie o evaluare convențională și prealabilă a eventualelor prejudicii pe care debitorul va fi obligat să le plătească în cazul neexecutării prestației la care s-a îndatorat.

Prin urmare, părțile, stipulând o penalitate pentru eventuala neexecutare a obligațiilor contractuale și semnând această înțelegere, au dat o evaluare consecințelor neexecutării acestor obligații, luând în calcul circumstanțele concrete și specificul raporturilor contractuale, capacitatea de plată, mărimea despăgubirii și alte circumstanțe relevante.

Colegiul civil reține că ***aplicarea clauzei penale presupune doar neexecutarea unei obligații principale din partea debitorului, iar existența cât și întinderea prejudiciului nu necesită a fi dovedite***, creditorul urmând să dovedească numai existența obligației contractuale și faptul că aceasta nu a fost executată.

Astfel, dat fiind că intimata/apelantă „Premium Villas” S.R.L s-a aflat în întârziere de plată, Colegiul apreciază ca fiind întemeiate argumentele apelantei/intimate „Lady” S.R.L precum că la caz este plătibilă penalitatea contractuală, în condițiile în care în speță se întrunesc temeiurile legale pentru adjudecarea în beneficiul apelantei a penalității de întârziere, iar debitorul „Premium Villas” S.R.L urmează să achite la caz o ***penalitate de întârziere*** pentru perioada 14 noiembrie 2020-03 decembrie 2021 în mărime de 252 260,09 lei.

Prin urmare, ***apelanta „Lady” S.R.L este îndreptățită în circumstanțele prezentei***

speţe de a cere aplicarea dispoziţiilor art.947 din Codul civil, motiv pentru care Colegiul consideră că instanța de fond ***nejustificat a considerat inaplicabile în speță dispozițiile art.947 din Codul civil,*** situație ce determină casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Totodată, Colegiul nu este în drept să reducă penalitatea de întârziere disproporționat de mare în raport cu datoria de bază, în condițiile în care debitorul nu a solicitat reducerea acesteia, or, potrivit art.953 alin.(1) din Codul civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată ***poate*** dispune, ***la cererea debitorului, reducerea penalității disproporționat de mari***. La reducerea penalității, trebuie să se țină cont nu numai de interesele debitorului, dar și interesele creditorului.

În consecință, Colegiul ajunge la concluzia că pretenția înaintată de „Lady" S.R.L cu privire la încasarea penalității de întârziere în mărime de 252 260,09 lei este întemeiată, ceea ce nu justifică respingerea acestei pretenții, situație ce determină casarea hotărârii primei instanțe în această parte cu admiterea acestei pretenții.

În conformitate cu art.94 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului proporțional celor respinse din pretențiile reclamantului.

Subsecvent, hotărârea instanței de fond urmează a fi casată și în partea cheltuielilor de judecată, cu încasarea de la „Premium Villas" S.R.L a cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise din acțiune în sumă de 5675,85 lei.

Din aceste raționamente, Colegiul concluzionează privind casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea penalității de întârziere, cheltuielilor de judecată, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri.

În conformitate cu prevederile art.art.385 lit.c) CPC, art.390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de *****

Se respinge apelul declarat de avocatul Leșan Nicolae, apelanta S.R.L „Premium Villas".

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iulie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Lady" S.R.L către „Premium Villas" S.R.L privind încasarea datoriei, penalității de întârziere, în partea penalității de întârziere, și în această parte se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se încasează din contul „Premium Villas" S.R.L în beneficiul „Lady" S.R.L penalitatea de întârziere în sumă de 252 260,09 lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 5675,95 lei (cinci mii șase sute șaptezeci și cinci) lei, 95 bani.

În rest, hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iulie 2022 se menține.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului Anton Marina

Judecătorii

Panov Ana

Cojocaru Olga

Dosarul:nr.2ac-680/22 Judecător: Ojoga Andrei
2-21188396-02-2ac-18102022

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

24 octombrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele completului, judecătorul Anton Marina

Judecătorii Panov Ana și Cojocaru Olga

Grefier Pîntea Irina

examinând în ședință publică apelurile declarate de avocatul Chistruga Dmitri în interesele apelantei ,,Lady" S.R.L și avocatul Leșan Nicolae în interesele apelantei S.R.L ,,Premium Villas", împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iulie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ,,Lady" S.R.L către

„Premium Villas” S.R.L privind încasarea datoriei, penalității de întârziere.

În conformitate cu prevederile art.art.385 lit.c) CPC, art.390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de *****

Se respinge apelul declarat de avocatul Leșan Nicolae, apelanta S.R.L „Premium Villas”.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iulie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Lady” S.R.L către „Premium Villas” S.R.L privind încasarea datoriei, penalității de întârziere, în partea penalității de întârziere, și în această parte se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se încasează din contul „Premium Villas” S.R.L în beneficiul „Lady” S.R.L penalitatea de întârziere în sumă de 252 260,09 lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 5675,95 lei (cinci mii șase sute șaptezeci și cinci) lei, 95 bani.

În rest, hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iulie 2022 se menține.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului Anton Marina

Judecătorii
Panov Ana

Cojocaru Olga